

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСНИК

UKRAINISCHE ORTHODOXE NACHRICHTEN



Холмищани біля зруйнованої церкви

1941

Ч. 2

УКРАЇНСЬКА
ТОРГОВЕЛЬНО-ПРОМИСЛОВА КООПЕРАТИВА

„М Е Т А“

веде свою крамницю в ЛЮБЛІНІ
при вул. Краківській, ч. 10.

Прохасмо Шановне Українське Громадянство купувати всі товари, що є на складі, лише в своїй Кооперативі.
Уділ — 20 зл.; вшсове — 4 зл.

**Вступайте громадно в члени
свого Українського Консуму!**

Українська фотографічна лабораторія

„FOTOST“

Люблин, вул. Гіпотечна, 5
(бічва Краківської)

виконує артистично різномодні
фотографічні роботи.

У кожній хаті має бути:

1. Образ „Мати Божа“ ціна зл. 4.—
 2. „Ісус Христос — наш Учитель“ . . . 4.—
 3. „Запорожці пишуть лист тур. султану“ 0.80
- Жадайте по книгарнях! Пишіть до Видавництва:
VERLAG „WERNYHORA“, WIEN I.
WOLLZEILE 15 (II) MERZ.).

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
ТЕОДОРА САВУЛИ у ВІДНІ

має на складі великий вибір різних українських видань, як: книжки, нот, мапи, картини, портрети наших визначних людей, листівки.
Має також різні українські відзнаки.
На бажання висилає безплатний велик. каталог.
Пишіть на адресу:
Buchhandlung Theodor Sawula Wien I. Riemerg. 2

Єдина в Генерал-Губернаторстві,
**найбільша українська фірма для
АВТОТРАНСПОРТІВ**

у цілому Генерал-Губернаторстві й заграничею
ДМИТРО СЕНКЕВИЧ
ЛЮБЛІН, Ostlandstr. (Wieniawskastr.) 4,
тел. 12-61 і 27-41.

Склади й магазини:
Люблин, Крохмальна вул. 6; тел. 13-29.
Полагоджує всякі справи перевозу.

Т Е - Б Е - Г А

українська будівельна фірма
ЛЮБЛІН, Остляндштрассе
(Венявського) 4, I. пов.
тел. 12-61.
виконує плани /
й будови:

церков, народніх домів, фаб-
рик і житлових будинків.

Кооперативний Рільничий Банк

„УКРАЇНБАНК“

Ярослав-Краків
відкрив **Відділ у Любліні** —
Краківське Передмістя, 78., тел., 25-61.
Відділ приймає вклади, полагоджує
інкаса, перекази та всякі банкові чинності

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ при Комісарі для Союзу Рільничих Зарібково-
Господарських Кооператив у Л Ю Б Л І Н І, вул. Остлянд, 4. II. пов., тел. 12-78.

є РЕВІЗИЙНИМ ОСЕРЕДКОМ усіх українських кооператив Холмщини й Підляшшя;
ОРГАНІЗАЦІЙНИМ ОСЕРЕДКОМ української кооперації Холмщини й Підляшшя;
ОСЕРЕДКОМ ПРОДАЖІ всіх потрібних кооперативних друків та книжок.
ВІДДІЛ ІНФОРМУЄ про всі кооперативні справи та дає поради у всіх питаннях кооперативного життя і практики. Кооператори Холмщини й Підляшшя! Відвадіуйте нас підчас побуту в Любліні!

Український Православний Вісник

Ukrainische Orthodoxe Nachrichten

Виходить 1 й 15 кожного місяця

Рік I.

Холм, 15 січня 1941 р.

ч. 2.



Високопреосвященніший Владика Іларіон на чолі процесії на Йордан у Холмі 19. I. 1941 р.

СМИРЕННИЙ ІЛАРІОН,

з ласки Божої Архієпископ Холмський і Підляський,
до всіх боголюбивих вірних нашої єпархії.

„Просячому в тебе подай“ (Мт. 5. 42).
„Давайте — і дадуть Вам“ (Лк. 6. 38).
„Справедливий дає — і не жалує“
(Пр. 21. 26).

КОХАНІ МОЇ ДІТИ, БРАТИ Й СЕСТРИ!

Сталося так, що в 1918 — 1919 роках захопили були Холмську Данилову Гору з Катедральним Собором, Архієрейською Палатою й іншими будівлями чужі люди.

Золоті бани (куполи) на Соборі й давниці були перероблені, іконостас, образи й інші

церковні речі шезли, кості славних наших князів і єпископів під Собором зневажено й перемішано, величну каплицю св. апостолів слов'янських Кирила й Мефодія взірвано динамітом, Архієрейську Церкву перероблено на театр, гроби на цвинтарі розбито й хрести поламано...

Вернувся Холмський Собор у православні руки обдертий, спустошений, голий...

Глибоко вірячи у всесильну поміч Божу й заступництво Пречистої Діви Марії, холмща-



Ставок і бесідка в Холмі — сьогодні міський садок, де перед світовою війною відбувалося 7 Йорданське водосвяття.

ни 6 червня 1940 року, зібравшись у бувшій Єпископській Палаті, обрали Комітет Відновлення Холмського Свято-Богородицького Собору*. На заклик Комітету жертвувати на відновлення Холмської Святині гаряче відгукнулися побожні українські серця. За ці гроші Комітет зробив усе те, що зараз було потрібне для Богослужб.

Але ще далеко до тієї величі її краси, якою колись сяяв Холмський Катедральний Собор! Не має він ще потрібного зовнішнього вигляду й світить убогістю в середині. Необхідно відновити бані (кудоли) на Соборі й давниці, збудувати нового іконостаса, прикрасити храм новими образами й т. ін. А крім цього, треба впорядкувати гробницю під Собором і належно вшанувати кості наших славних предків — князів і єпископів, помалювати Собора ззовні, гідно відновити домову Архиепископську Церкву, впорядкувати цвинтаря й т. інше. Щого вимагає наша українська гідність та честь, щоб чужі й свої люди не вважали нас за недбайливих нащадків наших славних прапращадів.

Холмський Катедральний Собор — найбільша наша релігійна Святиня, найкраща й найбагатша наша пам'ятка на наших західних українських землях. І ми мусимо зрбити все, щоб Холмський Собор знову зявив своєю давньою красою, і щоб ми за це святе діло заслужили собі в Бога ласку, а в людей пошану.

Тому, прийнявши патронат над „Комітетом Відновлення Холмського Собору“, закликаю всіх: духовенство, чернецтво, інтелігенцію, міщанство й селянство, наші установи й

організації, взагалі весь наш Український Народ, — заможних і бідних, чоловіків і жінок, а зокрема молодь — масово складати пожертви на відновлення Холмського Катедрального Собору: в усіх парафіях, містах і селах, у всіх родинах і при всякій святочній нагоді — на відпустах, весіллях, хрестинах, а також віддавати на відновлення Холмського Собору збір хоч з одної імпрези, купувати видання Комітету і т. ін.

Нехай не буде ані однієї людини, ані однієї установи чи родини, які не принесли б і своєї щедрої цеглинки на вілбудову нашої великої й славної Холмської Святині.

Нехай рука жертводавця ніколи не вичерпається, не збідніє!

За щедру пожертву Господь Бог і Опікунка Холмського Краю та всього Українського Народу, Пречиста Діва Марія заплатить кожному стократно. Кожен буде мати глибок, вітху, що сповнив свій святій обов'язок, і буде благословенна наша Холмська Земля, і щастим усміхється нам наше життя.

Нехай же відеє Благословення Боже на всіх побожних жертводавців!

І ПА Р І О Н

з Божої ласки Архиепископ Холмський і Підляський.

Дано в Богоспасеному місті Холмі, в Архиепископській Палаті, на Даниловій Горі, Року Божого 1941-го, січня 7-го дня, в день Різдва Господа нашого Ісуса Христа.

Відновлення Холмського Правосл. Собору.

„Із звіту Ділового Комітету“.

„Діловий Комітет відновлення Холмського Собору“ звертається до Вс. оо. Настоятелів парафій, до всіх українських Організацій і Установ та до всіх наших громадян міст і сіл з гарячим закликом: продовжувати збірку на відновлення Холмських святинь.

Пожертви спішно висилати на імя „Комітету відновлення Собору“ (Холм. Люблинська 2; Поштове Конто № 3513 В Холмі складати пожертви в касцеллярії Консисторії та в „Українбанку“ (Люблинська 6), або на руки Соборного старости.

Грошевий звіт Комітету на 1. І. 1941 р.

I. Одержано:

1. Від парафій і поодиноких сіл . . .	3809 24 зл.
2. „ установ і організацій . . .	3 05 88 „
3. „ окремих осіб . . .	1141 10 „
4. „ зборів . . .	2192 27 „
5. „ Соборного Старости (зібрано від різних осіб) . . .	699 35 „
Разом . . .	11397 86 „

II. Видано:

1. на ремонт сходів . . .	799 24 зл.
2. „ забетонування вітлярної частини Собору „Горне місце“ й гвінсен . . .	285 00 зл.
3. „ будовт столі, паркет, конюстас, закуп різних речей і т. д. . .	5597 48 „
4. „ ремонт кахлів . . .	70 00 „
5. „ княццеллярії й порто . . .	84 08 „
6. „ інші видатки . . .	140 15 „
7. „ позичку на ремонт цуклати . . .	1000 00 „
8. „ відновлення Владичієї церкви . . .	15 87 „
Разом . . .	9493 08 зл.
Сальдо на 1. І. 1941 р. . .	1014 18 „

Список жертводавців містимо окремо.

Холм, 10 січня 1941 р.

Діловий Комітет відновлення холмського православного катедрального собору:

В. ОСТРОВСЬКИЙ — голова, С. ЛЮБАРСЬКИЙ — заступник голови, Івн. А. РОМАНЕНКО — секретар, дир. Івн. ЛІЩКЕВИЧ — скарбник. Члени: Н. КВІТКО, святих. о. Є. БАРЩЕВСЬКИЙ, Л. РЯБЧУК — соборний староста.

Список жертводавців.

1. Парафії:

На відновлення Холмського Православного Св. — Богородицького Собору.
За час від 1 липня 1940 р. до 1 січня 1941 р.

1. Парафія Телятин . . .	30 зл. 60 гр.
2. Деканат Замістя . . .	70 зл. — гр.
3. „ Білгорай * . . .	144 зл. — гр.
4. Парафія Бозок, Холм. пов. . .	330 зл. 92 гр.
5. „ Рейовець . . .	250 зл. — гр.
6. „ Томашів . . .	10 зл. — гр.
7. „ Гаригород . . .	165 зл. — гр.
8. „ Кульно . . .	110 зл. — гр.
9. „ Княжпіль . . .	35 зл. — гр.
10. „ Бісша . . .	26 зл. — гр.
11. „ Обша . . .	11 зл. — гр.
12. „ Боньча . . .	177 зл. — гр.
13. „ Дубенка . . .	194 зл. — гр.
14. „ Переспя . . .	12 зл. — гр.
15. „ Снятичі . . .	62 зл. — гр.
16. „ Сосновиця . . .	307 зл. 90 гр.
17. „ Віторож . . .	160 зл. — гр.
18. „ Крasicиничи . . .	103 зл. — гр.
19. „ Чериничи . . .	115 зл. — гр.
20. „ Чулиці . . .	93 зл. 50 гр.
21. Село Осова парафія Косин . . .	32 зл. 10 гр.
22. Парафія Тишівці . . .	107 зл. 50 гр.
23. Село Новосілки . . .	41 зл. — гр.
24. Село Парипси . . .	125 зл. 90 гр.
25. Села Спас і Ст. плє . . .	70 зл. — гр.
26. Село Городище . . .	44 зл. — гр.
27. Парафія Угруськ . . .	16 зл. 70 гр.
28. Село Серебрище . . .	82 зл. 40 гр.
29. „ Окшів . . .	27 зл. 50 гр.
30. Парафія Майдан Солоцький . . .	21 зл. 50 гр.
31. Місто Холм . . .	242 зл. — гр.
32. Парафія Отроч . . .	30 зл. 59 гр.
33. „ Замістя . . .	10 зл. — гр.
34. Село Покрівка . . .	75 зл. — гр.
35. Парафія Бердище . . .	171 зл. 40 гр.
36. „ Збереже . . .	79 зл. 04 гр.
37. Село Кулаковичі Груб . . .	5 зл. — гр.
38. Парафія Берестце . . .	9 зл. — гр.
39. „ Березно . . .	21 зл. 70 гр.
40. Село Новосілки . . .	5 зл. — гр.
41. „ Вересце . . .	33 зл. 30 гр.
42. Парафія Депутичі Корол . . .	53 зл. 25 гр.
43. „ М'якє . . .	40 зл. — гр.
44. „ Матче . . .	20 зл. — гр.
45. „ Перевірськ . . .	17 зл. — гр.
46. „ Холм, кол. Юзефин . . .	23 зл. — гр.
47. „ Горишів Польський . . .	10 зл. — гр.
48. „ Голишів, Більського пов. . .	11 зл. 90 гр.
49. Села Кривички й Ронджалів . . .	40 зл. 40 гр.
Разом 3809 зл. 26 гр.	

(Продовження буде).



Церковно-релігійне життя

Спис православних свят

Високопреосвященніший Владика Іларіон, Архієпископ Холмський і Підляський поблагословив оголосити списа православних українських свят, які всі українські вірні й школи обов'язані святкувати. Крім значніших і дунадесятих свят, що скрізь обов'язково святкуються, до списку цього включені: Св. Василя Великого — 14 січня (1 січня ст. ст.), Трьох Святителів — 12 лютого (30 січня ст. ст.), Неділя Страсна, Неділя Світла, Св. Юрія — 6 травня (23 квітня ст. ст.), Народження Івана Хрестителя — 7 липня (24 червня ст. ст.), Преставлення Івана Богослова — 9 жовтня (26 вересня ст. ст.), Св. Апостола Андрія Первозванного — 13 грудня (30 листопада ст. ст.).

Благословення й грамоти

Його Високопреосвященство, Високопреосвященніший Іларіон, Архієпископ Холмський і Підляський, з приводу Свят Різдва Христового цього року й за видатну працю, покладену на добро Св. Української Православної Церкви, вшанував Своім Архієпископським Благословенням з видачею установлених Благословених Грамот таких осіб:

1. Проф. Д-ра В. Кубійовича, Провідника УДК в Кракові. 2. Сотн. П. Дмитренка, Директора Українськ. Наук. Інституту в Варшаві. 3. О. Архим. Паладія, Члена Варшавської Духовної Консисторії. 4. Проф. Н. Кибалюка, Провідника УДК в Любліні.

Членів Холмсько-Підляської Духовної Консисторії: 5. Протопресвітера І. Левчука, Настоятеля Холмської катедрі. 6. Прот. Г. Коробчука. 7. С. В. Любарського і 8. В. В. Квасницького, Секретаря тієї ж Консисторії.

9. Мед. М. Багрянівського в Холмі. 10. Нотара А. Павлюка в Холмі. 11. Инж. Н. Квітко в Холмі. 12. Дир. І. Лішкевича в Холмі. 13. Д-ра Ю. Липу в Варшаві. 14. Полк. В. Дітеля, урядовця Холмсько-Підляської Дух. Консисторії. 15. Дир. І. Лютого в Холмі. 16. п. В. Косоноцького

в Холмі. 17. Инж. П. Нестеренка в Варшаві. 18. п. Й. Гаврилюка в с. Переспі. Томашівського пов. 19. п. А. Решутко в с. Пересп. Том. пов.

З епархіального духовенства: 20. Свщ. М. Шура, настоятеля в Костомолотах. 21. Свщ. П. Дикога, настоятеля в м. Білій. 22. Свщ. М. Сенкевича, настоятеля в Дрелеві. 23. Свщ. Й. Линдеуса, настоятеля в Межиліссі.

Крім того, окремі грамоти видано: 23. Д-рові С. Баранові, нотареві в Холмі. 24. Мгр. М. Дужому в Кракові. 25. Д-рові О. Вурці в Любарові, та 26. Інспектор. В. Гафтриковичеві в Грубешеві.

Резолюція З'їзду о о. Деканів 12-13 листопада 1940 р.

Перший З'їзд представників духовенства й мирян відродженої Холмсько-Підляської Єпархії, скликаний на день 12 цього листопада з розпорядження Його Високопреосвященства, Високопреосвященнішого Іларіона, Архієпископа Холмського й Підляського, вислухавши Діяння Свщ. Собору єпископів Св. Автокефальної Православної Церкви в Генерал-Губернаторстві з дня 30-го вересня й 18 та 21 жовтня 1940 року, в справі реорганізації церковного управління на Холмщині й Підляшші, — ухвалив:

1. В імені духовенства й вірних всієї Холмсько-Підляської Землі синовню й радісно вітати вшесті на архієпископський престол Його Високопреосвященства, як свого довгожданого Архієпископа, й однодушно, з Божою ласкою, обраного Господаря на Данилової Гори.

2. Вертаючись думкою до ще недавнього пережитого трагічного минулого нашої Св. Церкви на землях Холмсько-Підляських, З'їзд висловлює Його Високопреосвященству свою глибоку вдячність за те, що в таких трудних обставинах піднявся великого історичного подвигу відродження й впорядкування нашої Св. Православної Української Церкви; та, разом з тим:

3. В повній свідомості ваги й значення цього історичного моменту й великої відповідальності за нього перед Богом, своїм сумлінням і Нацією, зібраний З'їзд декларує своєму Архієпископу Владичі Іларіонові найвище довіря своє повну відданість й послух, та кличе все духовенство й усіх вірних до об'єднання навколо Владичи, до жертвованої праці й до помочі Владичи в здійсненні ним Його історичних завдань.



Холмський Собор з південної сторони.

4. З'їзд висловлює також свою глибоку подяку Вищій Церковній Владі за повне розуміння історичних інтересів Українського Народу, за зрозуміння потреб його Св. Церкви й мудре та своєчасне вирішення всіх питань, зв'язаних з його релігійним розвитком

Відновлення Холмської Катедрі й Архирейської церкви.

Під протект-ратом Високопреосвященнішого Архiepіскопа Іларіона в м. Холмі існує Комітет Відновлення Холмського Катедрального Св. Богородичного Собору. Останньою ініціативи Архiepіскопа Комітетом уложено два проекти: 1) Сликати збори мистців—малярів і архітектів та оголосити конкурс праць ремонту Собору й наступаючий весняний сезон використати для виконання не-обхідних праць ремонту; 2) Розвинути більш енергійну збірку грошових сум. Збори мистців і малярів були призначені на 26 січня, але з незалежних від Комітету причин не відбулися.

Йдучи назустріч праці Комітету, Владика Архiepіскоп видав відозву до вірних Холмсько-Підляської Єпархії, а також звернувся і з окремим Архипастирським листом до різних осіб з горячим закликом прийти з матеріальною поміччю в ділі відновлення Собору. Текст цієї відозви подаємо на іншому місці.

29 грудня 1940-го року відбулося урочисте посвячення Архипастирським Чином домової архієпископської церкви в Холмі на Данилової Горі, що її урядив Комітет. Церкву цю в часі польського панування захопили, разом

з Собором, польські єзуїти; її урядження було знищено без останку, а помешкання віддано під залу для забав. Урочистого чину посвячення церкви доконав Високопреосвященніший Владика Архiepіскоп Іларіон у послуженні міського духовенства. Церкву посвячено на честь св. апостола Андрія Первозваного, Основника й Покровителя Св. Української Церкви

Архипастирське Благословення. Його Високопреосвященством, Високопреосвященнішим Іларіоном, Архiepіскопом Холмським і Підляським, уділено Архипастирське Благословення новозаснованому Українському Православному Церковному Братству в Празі.

Навчання науки релігії в школах. На внесок ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИШОГО ВЛАДИКИ ІЛАРІОНА, Шкільна Влада висловила згоду на викладання в школах науки релігії православним учням. Усталено платню за навчання релігії в розмірі 1 зол. за кожну дану лекцію. Тому, о. о. Законовчителю належить скласти прохання до Повітових Шкільних Інспекторатів про видачу винагороди за навчання релігії в минулому часі. Законовчителям будуть даватися також перевозочні засоби натурою для під'їзду на науку релігії в тих школах, що знаходяться поза місцем замешкання Законовчителів.

Спр-ва добродійности й Холмське Братство. В Холмі досі нема ані однієї української добродійної установи. Між тим біда тепер скрізь велика. Повстала думка притягнути до участі в ділі добродійности

ширше Українське Громадянство. На внесок Високопреосвященішого Владика Архиепископа Іларіона, питання це було обговорено в одному з останніх засідань Ради Архиепископа Холмського й Підляський. Ухвалено заснувати в Холмі при Архиепископії Благодійне Товариство, або поживити діяльність місцевого Св.—Богородичного Братства, як Братства всенаркняльного.

Щедрий дар німців-переселенців українському населенню. 8 вересня 1940 р. в кол. Михельсдорф, гм. Воля-Верещинська, Холмського повіту, відправлялося в місцевій кірсі Богослуження для німецької громади з приводу від'їзду її до Німеччини. По закінченні Богослуження присутній тут представник Влади запитав від'їжджаючих, як вони розпорядяться своєю кірхою. Переселенці ухвалили передати будинок кірхи місцевою українському православному населенню. Тоді кантор вручив ключі від кірхи солгисові, як представникові української громади. 11 вересня цього року доканоно посвячення кірхи на православну церкву. Кол. Михельсдорф входить у склад парафії Верещин

Бібліотека б. Холмської Духовної Семінарії в числі коло 2.000 томів знаходиться тепер в м. Люблині в бібліотеці Лопатинських. Холмська Єпархіяльна Влада уживає заходів до повернення цієї бібліотеки правому її власникові—Православній Церкві Холмщини й Підляшся.

Упорядкування могил на цвинтарі Данилової Горі й у підземеллях Собору в м. Холмі. З наказу Його Високопреосвященства приступлено до виконання підготовчих праць для впорядкування могил на цвинтарі й у підземеллях Собору на Данилової Горі в м. Холмі, зруйнованих і спрофанованих поляками. На покриття видатків, зв'язаних з цим впорядкуванням, буде збирати пожертв по церквах Єпархії. Єпархіяльна Влада сподівається, що знайде підтримку в такій важливій і пекучій справі серед усіх кругів Українського Громадянства. Спеціальна Комісія з участю фахівців, у присутності представників Державної Влади, оглянула цвинтар і підземелля Собору та про варварське ушкодження й спрофанцію могил поляками складала відповідного протокола.

Допомога бідним духовного стану. Його Високопреосвященство звернувся з проською до Пана Провідника УЦК в Кракові й до інших осіб, від яких це залежить, щоб при розподілі заможги, призначеної для бідного населення Генерал-Губернаторства, взято було під увагу також ченців і черниць наших монастирів. Браття й сестри монастирів, унаслідок руйнівної праці поляків, залишилися тепер у жахливому матеріальному ставі. Також — щоб не забуто вліт та сиріт по духовних, яким потрібна опіка й допомога.

Повернення православних церков. С. Горишів-Польський. 27 вересня 1940 р. в день Чесного Хреста — храмового свята в парафії с. Горишева-Польського, прибули до цієї парафії представники Повітової Влади й передали православному українському населенню, в особі о. Настоятеля парафії, ключі від парафійської церкви, що досі знаходилася в руках римо-католицьких ксьондзів. Собором духовенства була відслужена в цей день в церкві с. Горишева-Польського урочиста Богослужба з посвяченням церкви.

С. Вербковичі. 10 листопада 1940 р. відбулось урочисте посвячення церкви с. Вербкович, Грубешівського деканату, повернено Владою Православній Церкві від римо-католицького духовенства.

С. с. Сідлице, Спас і Депультичі Руські. Розпорядженням Пана Начальника (Крайгаупмана) Холмського повіту, з дня 8 листопада 1940 р. повернуто православному українському населенню парафійні церкви в с. Сідлице, Спас і Депультичі Руські, Холмського повіту й деканату, що до цього часу ще знаходилися в руках римо-католицького духовенства. В цих парафіях відбулося посвячення повернутих церков і, з приводу цього, урочисті Богослужби. Повернено тут покищо самі тільки церкви.

Церковно-Парафійні Бібліотеки. Високопреосвященіший Іларіон, Архиепископ Холмський і Підляський, зробив розпорядження, щоб скрізь по парафіях негайно приступлено до організації Церковно-Парафійних Бібліотек і Читальень і знайдено на це відповідні засоби. Церковні Братства до своїх бюджетів повинні вставляти позиції "на удержання бібліотек".

Парафійні Братства. Його Високопреосвященство АРХИЕПИСКОП ІЛАРІОН зробив розпорядження, щоб скрізь по парафіях Холмсько-Підляський Єпархії в найкоротшому часі відновлено діяльність Церковно-Парафійних Братств.

Сільсько-господарча школа при Яблочинському Св. Онуфрійському Манастирі. На засіданні Архиепископської Ради 10 листопада 1940 р. ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА ІЛАРІОН порушив питання про konieczність заснування при Яблочинському манастирі, де є добрі приміщення для школи й інтервату, господарчі збудовання й понад 100 моргів землі, сільсько-господарчої школи, з ширшим узглядненням навчання молоді. З благословення Його ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВА, ведуться переговори з компетентними чинниками щодо зреалізування цієї справи.

Повернення церковних земель українському населенню. Листом з 7 листопада 1940 р. Уряд Генерал-Губернатора повідомив Його ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТ-

ВО, ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОГО АРХИ-
ЄПІСКОПА ХОЛМСЬКОГО І ПІДЛЯСЬКОГО
ІЛАРІОНА, що всі так звані безпанські орні
грунти, які лежать на теренах, заселених
українцями, будуть на майбутнє віддаватися
в першу чергу українцям Господарства, що
вже віддані в аренду полякам, залишаться
в руках теперешніх арендарів до упливу тер-
міну найму. Після цього, якщо дежать на
українських теренах, будуть винайняті укра-
їнцям.

Високопреосвященніший Владика Іларіон благословив:

- 1) Заложити парафіяльне Братство молоді в сс. Капелюсах і Вирках.
- 2) Опрацювати план праці духовенства в релігійно-освітній діяльності в містах і селах.

О Ф І Ц І Я Н А Ч А С Т И Н А

Обіжник до Всесесних о.о. Дека- нів Холмсько-Підляської єпархії

з дня 5 грудня 1940 р. ч. 432.

На підставі розпорядження Його Високопреосвященства, Високопреосвященнішого Іларіона, Архiepіскопа Холмського і Підляського, Консигорія ставить в обов'язок всьому духовенству єпархії приступити негайно до акції зліквідування неграмотності й малограмотності на терені Холмщини й Підляшши.

На Холмщині й Підляшші є багато людей неграмотних і малограмотних. Порядити самі собі ці люди не можуть. Вони потребують допомоги з боку людей освічених, а впершу чергу від духовенства, що завжди сяєдо освіту серед своїх віруючих. Так було в старі часи, так повинно бути й тепер. Духовенство повинно знов узяти ініціативу освіти нашого українського народу в свої руки, і твердою й щирою рукою сягти знання серед народу.

Народ не визнає, що він неосвічений. Святоза війна, біженство, революція, 20-літня неволя польським доправдали народ до сучасного стану, вибила його з нормальної колеї, і тепер треба за всяку ціну народне життя знов скерувати до колеї нормального життя, до нормального стану, а цього можна досягнути тільки доргою освіти й науки.

Духовенство повинно пам'ятати заповіт найсвятішого учителя нашого Господа Ісуса Христа, який сказав: „Великим назветься в Царстві Небесним той, хто навчить одного з менших цих“. Цар і пророк Давид так співав: „Відкрій очі мої, Господи, і зрзумію чудеса від закону Твого“ (Пс. 118, 18), а один отець Церкви Православної в своїй праці каже: „Книжки святі читай завжди і з них вчи-

3) Володавській Церковній Секції провадити релігійно-освітні реферати в Володавській парафії.

4) Всім парафіяльним священикам запровадити церковно-парафіяльні Літописи при церквах цілої Холмсько-Підляської Єпархії.

5) Звернутися листово до відповідних чинників у справі заснування в місті Холмі однорічних педагогічних курсів, які дали б для православної української шкіль Холмщини й Підляшши православних українських учителів і законочителів.

6) Зібрати грошей у православних церквах цілої Холмсько-Підляської Єпархії в першу неділю після одержання наказу Консигорії; зібрані гроші підуть до розпорядимости Владика Архiepіскопа на заповомогу незалежним православним студентам українцям.

7) Заснувати в містечку майстерню православних образів.

8) Звернутися до адміністраційної влади про призначення безплатних фірманок для о.о. Деканів під час візитів шкіль в справі викладів релігії.

ся, як жити християнським, добродійним життям і ці одного дня не пропустити без читання“.

Всесесні Офіці! Пригадуючи собі ці зповіді, не трайте надаром дорожочинних, довгих осінніх і зимових вечорів, а використайте їх для навчання „малих сих“, для ліквідації неграмотності й малограмотності серед нашого народу. Відкривайте вечірні курси, читайте лекції, реферати, улаштовуйте читанки і т. д.

Про свою працю й ініціативу в цьому ділі негайно інформуйте Духовну Консигорію.

О.о. Декани, у виконання цього обіжника, негайно видадуть відповідні розпорядження.

Розпорядження по Холмсько- Підляській єпархії

(Закінчення)

Стан Холмсько-Підляської єпархії

Кожен настоятель церкви повинен пред-
ставити до 1 грудня своему деканові, а декан
переслати Духовній Консигорії в Холмі:

1. Списка церков, пересвячених за 1918-
1939 роки на костелі й ще невіданих право-
славним, з зазначенням, що саме вже зро-
блено, щоб повернути ці церкви назад.

2. Списка зруйнованих за 1918-1939 роки
церков. Подати докладно, як саме руйнува-
лися православні храми, хто це робив, з чи-
його наказу. Як профаніції робилися, хто це
робив. Як ставилися вірні до цього. Взагалі
подати найдокладніший опис кожного окре-
мого випадку з долученням, по можливості,
й фотографій. Подати також, чим замінено
тепер зруйнований храм, хто й на що вжив
дерево, цеглу чи камінь з розібраної церкви,
а коли рештки ці продано, то кому, за яку
ціну й на що їх ужито.

3. Докладного списку забраного полякам
церковного майна за 1918-1939 роки (землі,

будинки, ліси й т. ін.) з зазначенням, що з того майна вже повернено (землі — скільки, будинки — які) та що вже зарблено, щоб повернути ці маєтки назад.

Кожен настоятель церкви до 1 грудня подасть своєму деканові докладні відомості про себе; дата народження, місце народження, освіта загалом й богословська, нагороди, родинний стан, коли й звідки прибув у Холмщину, чи знає українську мову, в яких культурно-освітніх установах для українського народу працював і в яких працює. Ці списки о. о. декави негайно перешлють Холмсько-Підляській Духовній Консисторії.

4. Кожен декан до 1 грудня представляє Холмсько-Підляській Духовній Консисторії списка священно й церковнослужителів, що не знають української мови.

5. Кожен декан до 1 грудня подасть Холмській Духовній Консисторії списка цениць, що перебувають в його деканаті на парафіях, з зазначенням, до якого монастиря вони приписані.

Матеріальний стан парафій.

Кожен декан до 1-го грудня представить Холмській Духовній Консисторії списка парафій його деканату з поділом їх, щодо матеріальної спроможності, на п'ять клас: 1) дуже добрі, 2) добрі, 3) задовільні 4) незадовільні, 5) злі. До цього додати: а) чи є церква, б) будинки, в) кількість церковної землі, г) села, що належать до даної парафії, і число православного населення в них.

Подати причини об'єднання парафій й способи, якими можна поліпшити матеріальний стан бідних парафій.

Адміністративні переміни.

Резолюціями Його Високопреосвященства, Високопреосвященнішого Іларіона, Архієпископа Холмського й Підляського.

3 дня 22 жовтня ц. р. Володимир Косоноцький призначений тимчасово на посаду Діловода Холмсько-Підляської Духовної Консисторії. Протоерей Василь Теодорович звільнений з посади Настоятеля парафії м. Володави. Тимчасове виконання обов'язків На-

стоятеля цієї парафії доручено Настоятелю парафії с. Бозок, Холмського деканату, Протоереві Филипу Середі.

3 дня 4 листопада ц. р. Настоятелю парафії с. Шлятина, Томашівського деканату, Священникові Іванові Критському доручено тимчасове завідування парафією с. Ходиванці, того ж деканату.

3 дня 4 листопада ц. р. Настоятель парафії м. Кельці, Варшавсько-Холмської Єпархії, Священник Яків Костецький прийнятий на службу до Холмсько-Підляської Єпархії й призначений на посаду Настоятеля парафії м. Люблина.

3 дня 7 листопада ц. р. Петро Шум призначений на посаду дяка до парафії Майдан-Солоцький, Томашівського деканату.

3 дня 7 листопада ц. р. Священникові Володимирові Баранівському доручено тимчасове виконання обов'язків бухгалтера Холмсько-Підляської Духовної Консисторії до звільнення його з посади Настоятеля парафії с. Ходиванець, Томашівського деканату, на його прохання.

3 дня 7 листопада ц. р. Володимир Баранів призначений на посаду Діловода Холмсько-Підляської Духовної Консисторії.

3 дня 7 листопада ц. р. Настоятель парафії м. Люблина, Священник Дмитро Дуцик переміщений на посаду Настоятеля до парафії с. Стужиці, Холмського деканату;

3 дня 7 листопада ц. р. Настоятель парафії с. Стужиці, Холмського деканату, Священник Павло Вибач переміщений на посаду Настоятеля до парафії с. Мірче, Грубешівського деканату;

3 дня 7 листопада ц. р. Настоятель парафії с. Мірче, Грубешівського деканату, Священник Іван Величенко переміщений на посаду Настоятеля до парафії с. Цицова, Холмського деканату;

3 дня 1 листопада ц. р. Настоятель парафії с. Цицова, Холмського деканату, Священник Іосип Васильович переміщений на посаду Настоятеля до парафії с. Жмудь, Холмського деканату, на його прохання.

3 дня 7 листопада ц. р. Священник Петро Веремчук призначений на посаду Настоятеля до парафії с. Витично, Володавського деканату;

3 дня 7 листопада ц. р. призначений на посаду Настоятеля до парафії с. Витично Священник Федор Білецький, за неву до місця служби, звільнений з посади Настоятеля цієї парафії.

3 дня 7 листопада ц. р. дяк парафії с. Бабич, Білгородського деканату, Тимофій Стахурський, згідно з проханням, переміщений на посаду дяка до парафії с. Горішова-Польського, Заміського деканату

3 дня 8 листопада ц. р. Настоятель парафії с. Бабичі, Білгородського Деканату, Священник Віталій Сагайдаківський переміщений на посаду Настоятеля до парафії с. Бозок, Холмського деканату, на його прохання.

3 дня 8 листопада ц. р. 6. Настоятель парафії м. Володави, Протоерей Василь Теодорович відкомандирований в розпорядження Варшавської Єпархіяльної Влади.

З М І С Т ч. 2. Заклик до пожертв на Холмський Собор Владик Іларіона, 2) Звіт з відновлення Холм. Собору, 3), Церковно-релігійне життя, 4), Офіційна частина, 5) Оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА на „Український Православний Вісник“: місячно — 1 зол., чверть річно — 3 зол., піврічно — 6 зол., річно — 12 зол. місячно 1 зол.

ОГОЛОШЕННЯ: ціла сторінка (на обгортці) — 200 зол., півстор.—100 зол., одна чверть стор. — 55 зол., одна восьма — стор. 30 зол., за сантиметр місяця в 1 шпальті — 3 зол., для священників і парафій — 2 зол. Належність висилати одночасно з замовленням.

ГРОШІ ВИСИЛАТИ ПОШТОЮ НА АДРЕСУ: УКРАЇНБАНК, ХОЛМ, ЛЮБЛИНЬСЬКА 6.
В ХОЛМІ — ВПЛАЧУВАТИ В АДМІНІСТРАЦІЇ
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ: ХОЛМ, ЛЮБЛИНЬСЬКА 2 (ДАНИЛОВА ГОРА).

За Редакцію відповідає редактор Володимир Островський у Холмі. Видавець: Православна Консисторія, Холм, Люблинська 2. 3 друкарні „Зоря“, Холм, Люблинська 10.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigentell Schriftleiter W. Ostrowsky, Cholm. Verlag: Orthodoxes Konsistorium, Cholm, Lublinerstrasse 2. — Ukrainische Druckerei „Soria“ Cholm, Lublinerstrasse 10.

Під комісарською управою

промислові заведення

K. R. VETTER

давніше: КАРШО-СЕДЛЕВСЬКИЙ,

тепер: ОЛЬГА ПРОРУБНИКОВ

ЛЮБЛИН, вул. Бернардинська 15. Тел. 23-56

поручають знавцям свої, скрізь відомі

≡≡≡ вироби, а саме: знаної якості ≡≡≡

П И В О ,

оранжади, лимоняди,

а також

різного сорту

горілки й лікери

Перша й найбільша в холмському повіті українська господарська організація

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ

у Холмі, Люблинська 1.

Провадить відділи: торговельний, збіжевий, ячний, промисловий торговельний млин.

Постачає для всіх українських кооператив товари споживчі, галантерейні, залізні, кухонне начиння та інше.

Приймає контингентове збіжжя, бараболо, волокно, вовну, олійні рослини та інше.

Міняє яйця на цукор.

Утримує: товарний склад-гуртівню, Люблинська 1.
склад збіжевий, Грубешівська 9, Поштова.....
склад яшний, Люблинська 1.
склад вугілля, Колітова, 35.
склад вапна й цементу.

Об'єднує й обслуговує організаційно-інструкторською мережею 106 українських кооператив холмського повіту

Провадить для міського населення крамницю дрібного продажу мішаних товарів.

Громадяни! дотримуймося гасла: Свій до свого!

ДИРЕКЦІЯ

Всі Українці фотографуються в українській
ФОТО-РОБІТНІ О. ОСТРОВСЬКОГО Виконання солідне, пунк-
Холм, Люблинська 6. туальне й найдешевше
